

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Martinou Kotouček Mikoláškovou ve věci

žalobce: **V. M.**, narozený X
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Liborem Vincencem
sídlem Štěpánská 540/7, 120 00 Praha 2

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 3. 2025, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), se žalobce domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaná zamítla námitky žalobce a potvrdila své rozhodnutí ze dne 17. 1. 2025, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím žalovaná podle § 29 odst. 1 písm. k) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) a s přihlédnutím k čl. 15 smlouvy č. 29/2003 Sb. m. s., mezi Českou

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

republikou a Ukrajinou o sociálním zabezpečení (dále jen „Smlouva“), přiznala žalobci ode dne 22. 7. 2023 starobní důchod ve výši 9 946 Kč měsíčně, který se podle

nařízení vlády č. 286/2023 Sb., o výši všeobecného vyměřovacího základu za rok 2022, přepočítacího koeficientu pro úpravu všeobecného vyměřovacího základu za rok 2022, redukčních hranic pro stanovení výpočtového základu pro rok 2024, základní výměry důchodu stanovené pro rok 2024 a částky zvýšení za vychované dítě pro rok 2024 a o zvýšení důchodů v roce 2024, od 1. 1. 2024 navýšil na 10 140 Kč a od 1. 1. 2025 na 10 327 Kč.

Žaloba

2. Žalobce namítá, že správní orgány obou stupňů rozhodly o jeho starobním důchodu v rozporu se Smlouvou a právním řádem České republiky (dále jen „ČR“). Konkrétně odkazuje na čl. 6 Smlouvy, podle kterého se vztahují na pracovníky právní předpisy té smluvní strany, na jejímž území je vykonávána pracovní činnost. Vyjma doby ode dne 1. 10. 2000 do dne 4. 6. 2001 byl žalobce v ČR důchodově pojištěn ode dne 1. 9. 1993 až do dne 22. 7. 2023, kdy dosáhl důchodového věku, tj. téměř 30 let. Pakliže ke vzniku nároku na starobní důchod dojde po uplynutí minimálně 35 let pojištění, byl žalobce prakticky po celou rozhodnou dobu plátcem důchodového pojištění v ČR. Žalobce si je vědom procesního způsobu výpočtu podle čl. 15 Smlouvy, avšak má za to, že správní orgány toto ustanovení aplikovaly chybně. Žalobce přispíval pouze do sociálního systému ČR, nikoliv duplicitně i do sociálního systému Ukrajiny, a proto by mu měla starobní důchod vyplácet ČR. Ustanovení čl. 39 odst. 4 Smlouvy považuje za rozporné se smyslem a účelem hrazení důchodového pojištění, neboť Ukrajině na rozdíl od ČR žádné platby na důchodové pojištění neodváděl. Toto ustanovení je navíc diskriminační. Získání trvalého pobytu v ČR bylo krajně obtížné až prakticky nemožné. Až postupem času (s odstupem od počátku platnosti Smlouvy) došlo k uvolnění. Žalobce je přesvědčen, že mu Ukrajina za sporné období žádný starobní důchod vůbec nepřizná, a to s odůvodněním, že nebyl plátcem pojištění.

Vyjádření žalované

3. Žalovaná považuje žalobu za nedůvodnou. Po rekapitulaci obsahu správního spisu uvedla, že žalobce získal povolení k trvalému pobytu v ČR až ode dne 7. 11. 2006. Jelikož ke dni 1. 4. 2003 měl trvalý pobyt na území Ukrajiny, považují se podle čl. 39 odst. 4 Smlouvy doby pojištění v ČR, získané k tomuto datu podle právních předpisů ČR, za ukrajinské doby pojištění. Jako české doby pojištění proto lze u žalobce zhodnotit pouze doby pojištění získané v ČR ode dne 1. 4. 2003, tj. ode dne vstupu Smlouvy v platnost. Jako české doby pojištění by bylo možno žalobci zhodnotit doby pojištění získané na území ČR do dne 31. 3. 2003 jen v případě nároku na plný (nedílčený) český starobní důchod. Žalobce získal celkem 10 637 dnů, tj. 29 roků a 88 dnů české doby pojištění za období od 1. 9. 1993 do 22. 7. 2023, což mu ke splnění podmínek potřebné doby pojištění pro nárok na plný český starobní důchod podle § 28 ve spojení s § 29 odst. 1 písm. k) zákona o důchodovém pojištění nestačí. Žalobce nesplnil ani podmínky nároku na starobní důchod výhradně podle českých právních předpisů podle § 29 odst. 2 a 3 zákona o důchodovém pojištění. Doba pojištění potřebná pro nárok žalobce na starobní důchod byla tedy splněna pouze s přihlédnutím k čl. 15 Smlouvy. V daném případě tak bylo třeba přihlédnout k dobám pojištění podle právních předpisů Ukrajiny, aby žalobci vznikl nárok na starobní důchod, tj. bylo nezbytné přičíst doby pojištění jím získané v ukrajinském systému důchodového pojištění k dobám pojištění, které žalobce získal v českém systému důchodového pojištění, aby bylo dosaženo minimálně 35 let doby pojištění potřebné pro vznik nároku na důchod. Přihlédnutí k čl. 15 Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

Smlouvy přitom není v rozporu s článkem 14 Smlouvy, podle něhož závisí-li podle právních předpisů jedné smluvní strany vznik, zachování nebo obnovení nároku na důchod na existenci nebo získání určitých dob pojištění, musí instituce této smluvní strany v nezbytném rozsahu přihlídnout i k existenci nebo dobám odpovídajícího pojištění získaným podle právních předpisů druhé smluvní strany za podmínky, že se nepřekrývají. Při výpočtu starobního důchodu žalobce je tak nutno přihlídnout ke všem jím získaným dobám pojištění nejen v Česku, ale i v Ukrajině.

4. V případě žalobce nebyly dány zákonné podmínky pro aplikaci čl. 6 Smlouvy. Žalovaná znovu opakuje, že žalobce měl ke dni 1. 4. 2003 trvalý pobyt v Ukrajině, proto se ve smyslu čl. 39 odst. 4 Smlouvy považují doby pojištění v ČR, získané k tomuto datu podle právních předpisů ČR, za doby pojištění Ukrajiny. Tomu odpovídá potvrzení o době pojištění žalobce na území Ukrajiny v období ode dne 10. 11. 1977 do dne 31. 3. 2003 poskytnuté ukrajinským nositelem pojištění a skutečnost, že za dobu do dne 31. 3. 2003 pobírá žalobce dílčí starobní důchod v Ukrajině.
5. Starobní důchod byl žalobci přiznán ve správně stanovené výši a jeho námitky tak nebyly shledány důvodnými. Žalobci byla pro účely nároku na starobní důchod zhodnocena veškerá doba pojištění, která byla žalované doložena, a to v souladu se zákonem o důchodovém pojištění a Smlouvou. Všechna výše uvedená ustanovení právních předpisů mají závazný charakter a žalovaná, jakožto orgán státní správy v oblasti sociálního zabezpečení, se od nich nemůže nikterak odchýlit. Na základě uvedeného žalované nezbyvá než trvat na napadeném rozhodnutí.

Podstatný obsah správního spisu

6. Žalobce dne 18. 10. 2023 požádal o starobní důchod.
7. Žalovaná přípisem ze dne 21. 2. 2024 uvědomila žalobce mimo jiné o tom, že podle § 39 odst. 4 Smlouvy bude posuzovat nárok na jeho starobní důchod za dobu pojištění v ČR ode dne 1. 4. 2003. Aby bylo možné o nároku žalobce rozhodnout, bylo zahájeno řízení s Penzijním fondem Ukrajiny (dále jen „PFU“) ohledně převzetí doby pojištění žalobce do dne 31. 3. 2003 a získání potvrzení o době pojištění získané v Ukrajině.
8. Žádostí ze dne 21. 2. 2024 žalovaná požádala PFU o převzetí doby pojištění žalobce do 31. 3. 2003, potvrzení doby jeho pojištění získané v Ukrajině a potvrzení, od kdy pobírá starobní důchod v Ukrajině.
9. PFU v potvrzení o době pojištění ze dne 1. 7. 2024 uvedl, že v období ode dne 10. 11. 1977 do dne 31. 3. 2003 činila doba pojištění žalobce v Ukrajině celkem 17 let 4 měsíce a 12 dnů. Současně sdělil, že žalobci přiznal v Ukrajině starobní důchod ode dne 27. 7. 2020.
10. Žalovaná prvostupňovým rozhodnutím rozhodla podle § 29 odst. 1 písm. k) zákona o důchodovém pojištění a s přihlédnutím k čl. 15 Smlouvy tak, že žalobci přiznala ode dne 22. 7. 2023 starobní důchod ve výši 9 946 Kč měsíčně, který se podle příslušných nařízení vlády ode dne 1. 1. 2024 navýšil na 10 140 Kč a ode dne 1. 1. 2025 na 10 327 Kč. V odůvodnění uvedla, že podle § 29 odst. 1 písm. k) zákona o důchodovém pojištění má pojištěnec nárok na starobní důchod, jestliže získal dobu pojištění nejméně 35 let a dosáhl alespoň věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod (důchodový věk) po roce 2018. Žalobce dosáhl důchodového věku dne 22. 7. 2023. Potřebnou dobu pojištění však splnil pouze

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

s přihlédnutím k čl. 15 Smlouvy, jelikož ke dni 1. 4. 2003 měl trvalý pobyt na území Ukrajiny, a proto se podle čl. 39 odst. 4 Smlouvy považují jeho doby pojištění v ČR, získané k tomuto datu podle právních předpisů ČR, za doby pojištění v Ukrajině. Z celkové doby pojištění 13 786 dní byla žalobci pro výši důchodu započtena doba 7 417 dní v českém důchodovém pojištění a 6 369 dní v ukrajinském důchodovém pojištění. Dále žalovaná vysvětlila, že ve smyslu čl. 15 Smlouvy se základní a procentní výměra důchodu stanoví v částce odpovídající poměru délky dob pojištění získaných podle českých právních předpisů k celkové době pojištění získané v ČR a v Ukrajině. Následně podrobně rozvedla výpočet výše starobního důchodu žalobce a konstatovala, že nedílnou součástí prvostupňového rozhodnutí je připojený osobní list důchodového pojištění.

11. Žalobce podal proti prvostupňovému rozhodnutí námitky, které jsou prakticky totožné s jeho žalobní argumentací.
12. Žalovaná napadeným rozhodnutím námitky žalobce zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Nejprve shrnula dosavadní průběh správního řízení a obsah správního spisu. Následně uvedla, že žalobce dosáhl důchodového věku dne 22. 7. 2023, čímž splnil první podmínku pro přiznání starobního důchodu. Podle osobního listu důchodového pojištění ze dne 15. 1. 2025, který byl připojen k prvostupňovému rozhodnutí, pak splnil i druhou podmínku spočívající v dosažení alespoň 35 let doby pojištění. Z osobního listu důchodového pojištění jsou zřejmé také doby pojištění získané podle právních předpisů ČR a Ukrajiny. K námitkám žalobce konstatovala, že i když v období do dne 31. 3. 2003 získal v ČR doby pojištění, jako české doby pojištění mu s ohledem na ustanovení čl. 39 odst. 4 Smlouvy lze zhodnotit pouze doby pojištění získané v ČR od 1. 4. 2003, tj. ode dne vstupu Smlouvy v platnost. Až od tohoto dne lze žalobci zhodnotit dobu pojištění získanou v ČR jako českou dobu pojištění, přestože zde ještě neměl trvalý pobyt, který mu byl povolen až ode dne 7. 11. 2006. Jako české doby pojištění by bylo možno žalobci zhodnotit doby pojištění získané na území ČR do 31. 3. 2003 jen v případě nároku na plný (nedílčený) český starobní důchod. Žalobce přitom k datu 22. 7. 2023 nesplnil podmínky pro přiznání plného starobního důchodu výhradně podle českých právních předpisů, kdy pro nárok na něj ode dne 1. 9. 1993 do dne 22. 7. 2023 získal celkem 10 637 dnů, tj. 29 roků a 88 dnů české doby pojištění, což mu ke splnění podmínek potřebné doby pojištění podle § 28 ve spojení s § 29 odst. 1 písm. k) zákona o důchodovém pojištění nestačí. Žalobce nesplnil ani podmínky nároku na starobní důchod výhradně podle českých právních předpisů podle § 29 odst. 2 a 3 zákona o důchodovém pojištění. Doba pojištění potřebná pro nárok účastníka řízení na starobní důchod byla tedy splněna pouze s přihlédnutím k čl. 15 Smlouvy, podle kterého pokud nárok na důchod podle právních předpisů smluvní strany může vzniknout pouze s přihlédnutím k dobám pojištění získaným podle právních předpisů druhé smluvní strany, pak instituce první smluvní strany: a) vypočte výši důchodu, který by náležel, kdyby všechny doby pojištění získané podle právních předpisů obou smluvních stran byly získány podle jejích právních předpisů, b) na základě výše vypočtené podle písmene a) tohoto článku poté stanoví skutečnou výši dílčího důchodu určeného k výplatě podle poměru dob pojištění získaných podle právních předpisů první smluvní strany k celkové době pojištění získané podle právních předpisů obou smluvních stran. Přihlédnutí k čl. 15 Smlouvy přitom není v rozporu s čl. 14 Smlouvy, podle něhož závisí-li podle právních předpisů jedné smluvní strany vznik, zachování nebo obnovení nároku na důchod na existenci nebo získání určitých dob pojištění, musí instituce této smluvní strany, v nezbytném rozsahu, přihlédnout i k existenci

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

nebo dobám odpovídajícího pojištění získaným podle právních předpisů druhé smluvní strany za podmínky, že se nepřekrývají. Při výpočtu starobního důchodu žalobce je tak nutno přihlédnout ke všem jím získaným dobám pojištění nejen v ČR, ale i v Ukrajině. Následně žalovaná podrobně rozvedla výpočet konkrétní výše starobního důchodu žalobce.

Splnění procesních podmínek

13. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a proti rozhodnutí, proti kterému je žaloba přípustná. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by byl povinen přihlédnout z moci úřední, soud neshledal.
14. Ve věci soud rozhodl bez jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť účastníci řízení s takovým postupem souhlasili. Při posouzení věci vycházel toliko ze správního spisu, kterým se neprovádí dokazování, z něj soud bez dalšího vychází [srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu]

(dále jen „NSS“) ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, nebo ze dne 19. 12. 2022, č. j. 2 Ao 2/2022-36].

Posouzení žaloby

15. Podle čl. 6 Smlouvy jestliže články 7 a 8 této smlouvy nestanoví jinak, vztahují se na pracovníky právní předpisy té smluvní strany, na jejímž území je vykonávána pracovní činnost.
16. Podle čl. 14 Smlouvy závisí-li podle právních předpisů jedné smluvní strany vznik, zachování nebo obnovení nároku na důchod na existenci nebo získání určitých dob pojištění, musí instituce této smluvní strany, v nezbytném rozsahu, přihlédnout i k existenci nebo dobám odpovídajícího pojištění získaným podle právních předpisů druhé smluvní strany za podmínky, že se nepřekrývají.
17. Podle čl. 15 Smlouvy pokud nárok na důchod podle právních předpisů smluvní strany může vzniknout pouze s přihlédnutím k dobám pojištění získaným podle právních předpisů druhé smluvní strany, pak instituce první smluvní strany: a) vypočte výši důchodu, který by náležel, kdyby všechny doby pojištění získané podle právních předpisů obou smluvních stran byly získány podle jejích právních předpisů, b) na základě výše vypočtené podle písmene a) tohoto článku poté stanoví skutečnou výši dílčího důchodu určeného k výplatě podle poměru dob pojištění získaných podle právních předpisů první smluvní strany k celkové době pojištění získané podle právních předpisů obou smluvních stran.
18. Podle čl. 39 odst. 4 Smlouvy doby pojištění získané podle právních předpisů smluvních stran jejich občany ke dni vstupu této smlouvy v platnost budou považovány za doby pojištění té smluvní strany, na jejímž území měl občan k uvedenému datu, nebo naposledy před tímto dnem, trvalý pobyt.
19. Výkladem čl. 39 odst. 4 Smlouvy a jeho vztahu k čl. 6 Smlouvy se zabýval NSS v rozsudku ze dne 3. 12. 2015, č. j. 9 Ads 182/2015-40. V daném řízení stěžovatelka v kasační stížnosti namítala, že doby pojištění získané do dne vstupu Smlouvy v platnost se sice podle čl. 39 odst. 4 Smlouvy považují za doby pojištění v Ukrajině, ale zároveň se na ně ve smyslu čl. 6 a 7 Smlouvy vztahují české právní předpisy. Tyto doby proto měly být při výpočtu jejího dílčího důchodu v ČR započteny. K tomu NSS v bodech 24 až 25 výše uvedeného rozsudku dospěl k závěru, že takový právní názor není správný a svůj závěr odůvodnil tak, že „[p]řechodná ustanovení Smlouvy výslovně zakotvují odlišná pravidla pro doby pojištění získané do vstupu Smlouvy v platnost a poté. Nejvyšší správní soud v minulosti opakovaně judikoval (srovnej rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 6 Ads 64/2008 – 42, a ze dne 28. 4. 2010, č. j. 4 Ads 89/2009 – 86; rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), že čl. 39 odst. 4 má zajistit kontinuitu s předchozím smluvním instrumentem, který se uplatňoval ve vztazích sociálního zabezpečení s Ukrajinou. Pro doby pojištění získané podle právních předpisů smluvních stran jejich občany ke dni vstupu Smlouvy v platnost v podstatě zachovává tzv. teritoriální princip své předchůdkyně, Dohody mezi ČSR a SSSR, oproti tzv. proporcionálnímu principu, který se uplatňuje v současnosti (srovnej čl. 4 odst. 1 Dohody mezi ČSR a SSSR: [při přiznávání důchodů a jiných dávek se plně započítává doba zaměstnání na území obou smluvních stran, včetně doby zaměstnání opravňující k přiznání důchodů za výhodnějších podmínek a ve vyšší výměře. Přitom orgány sociálního zabezpečení započítávají dobu zaměstnání, jakož i dobu jiné jemu na roveň postavené

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

činnosti jak ve svém, tak i ve druhém státě bez ohledu na to, jaká část požadované doby zaměstnání připadá na práci v každém z těchto států.) *Výklad, který v kasační stížnosti nabídl stěžovatelka, zcela popírá logiku přechodných ustanovení, neboť v podstatě vede k setření rozdílu mezi úpravou pro doby pojištění získané před a po vstupu Smlouvy v platnost. Úmysl smluvních stran, aby tento režim byl odlišný, však ze Smlouvy zcela jasně vyplývá. Výklad čl. 39 odst. 4, kterému Nejvyšší správní soud přisvědčil, není ani v rozporu s účelem Smlouvy. To, aby občané smluvních stran nebyli zvýhodněni či znevýhodněni pro výkon práce na území druhého smluvního státu nebo pro cizího zaměstnavatele, je nepochybně účelem obou úprav. Rozdílné jsou toliko metody, kterými má být cíle dosaženo.*“ Uvedené závěry pak NSS zopakoval i v rozsudku ze dne 18. 5. 2017, č. j. 4 Ads 11/2017-36.

20. V projednávané věci nenastaly okolnosti, pro které by se musel soud odchýlit od závěrů dříve vyslovených NSS. Naopak, skutkové okolnosti jsou zcela srovnatelné s případy, kterými se české soudy již zabývaly. Jelikož měl tedy žalobce ke dni 1. 4. 2003, tj. ke dni vstupu Smlouvy v platnost, trvalý pobyt (který je pro účely Smlouvy nutné chápat ve smyslu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR; viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 7. 2024, č. j. 41 Ad 7/2024-91) na území Ukrajiny, považují se veškeré doby důchodového pojištění jím získané do tohoto data podle čl. 39 odst. 4 Smlouvy za doby pojištění získané v Ukrajině. Nemá na to žádný vliv, v jakém smluvním státě odváděl do 1. 4. 2003 důchodové pojištění. Na doby pojištění získané do 1. 4. 2003 nelze aplikovat čl. 6 Smlouvy, protože v tuto dobu nebyla Smlouva ještě platná a přechodné ustanovení (čl. 39 odst. 4 Smlouvy) stanovilo vlastní způsob zhodnocení těchto dob.
21. Žalobce sice namítal, že je ustanovení čl. 39 odst. 4 Smlouvy rozporné se smyslem a účelem *hrazení důchodového pojištění*, když v Ukrajině na rozdíl od České republiky žádné platby na důchodové pojištění neodváděl. Avšak tato argumentace se míjí s podstatou problému, který žalobce řeší – žalobce se zjevně domáhá započítání *dob pojištění* tak, aby mu mohl být vyplácen vyšší starobní důchod. To ovšem nijak nesouvisí se smyslem a účelem *hrazení důchodového pojištění* – hrazení důchodového pojištění jednotlivými plátcí zajišťuje státu prostředky na výplatu důchodů. V rozporu s tímto účelem čl. 39 odst. 4 Smlouvy nijak není, protože nijak nereguluje, kdo a jakým způsobem do systému důchodového pojištění *přispívá*.
22. Nicméně z argumentace žalobce je patrné, že míní zpochybnit spíše princip teritoriality, na kterém je čl. 39 odst. 4 Smlouvy založen a který následně ovlivňuje výši vypláceného důchodu konkrétnímu příjemci. K tomu soud s poukazem na již výše citovanou judikaturu uvádí, že čl. 39 odst. 4 zajišťuje kontinuitu s předchozí právní úpravou, a poskytuje právní jistotu občanům smluvních stran a ochranu jejich nároků na důchodové dávky vyplývající z dob pojištění získaných před vstupem Smlouvy v platnost. Jelikož do doby nabytí platnosti Smlouvy platila jiná mezinárodní ujednání, která byla založena na principu teritoriality (rozhodné tedy nebylo, kde občan platil důchodové pojištění, což odpovídá principu proporcionality, ale kde měl trvalé bydliště), stanovuje Smlouva takové přechodné ustanovení, které tento princip teritoriality zachovává. Ačkoli lze mít za to, že byl tento přístup (princip teritoriality) již překonán, o čemž svědčí například i čl. 6 Smlouvy, lze mít také za to, že smluvní strany považovaly za vhodné, aby období, která byla v minulosti posuzována podle principu teritoriality, byla i v době platnosti Smlouvy posuzována shodně. Tímto nedochází ke zvýhodňování ani znevýhodňování žádné skupiny obyvatel. Naopak, nebyl-li by tento princip zachován, mohli by být zvýhodněni ti, kteří žádají o starobní důchod v době účinnosti Smlouvy, před těmi, kteří již žádali o starobní důchod ještě před

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

její účinností, neboť ti by si již nemohli nechat přehodnotit doby pojištění získané před účinností Smlouvy. Pro rozhodování o nároku na starobní důchod je přitom typické, že se hodnotí dlouhé časové období (doba pracovní činnosti člověka trvající typicky desítky let), které mohlo podléhat různým právním úpravám, proto má zachování kontinuity velký význam, aby nedocházelo k nedůvodným rozdílům mezi příjemci důchodů. Případné prolomení kontinuity právní úpravy by mělo být vždy zdůvodněno závažnými důvody, které mohou směřovat například k nápravě podstatných systémových nedostatků. Čl. 39 odst. 4 Smlouvy není v rozporu s principy, na kterých je založen systém důchodového pojištění.

23. Soud zároveň neshledal, že by byl čl. 39 odst. 4 Smlouvy diskriminační z důvodu složitosti získání trvalého pobytu v České republice. Předně je třeba upozornit na to, že se tento článek vztahuje na české i ukrajinské občany shodně, nestanovuje pro jednu stranu zjevně výhodnější podmínky (např. že by se českým nebo ukrajinským občanům započítala doba pojištění tak, aby vedla

k vyměření vyššího starobního důchodu oproti druhé skupině občanů). Podmínky získání trvalého pobytu v České republice pak vycházely z právní úpravy, která nikdy nebyla vyhodnocena jako diskriminační (nezakládala se na dílčích podmínkách, které by žadatele znevýhodňovaly např. z důvodu jejich konkrétní státní příslušnosti). Žalobce přitom svoji argumentaci nijak nerozvedl. K tomu soud doplňuje, že míra obecnosti žalobních tvrzení předurčuje způsob jejich vypořádání, neboť soud není povinen ani oprávněn za účastníka domýšlet, z jakých důvodů pokládá napadené rozhodnutí za nesprávné, neboť takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta žalobce (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS).

24. Za doby pojištění podle právních předpisů ČR lze proto v případě žalobce považovat pouze doby získané ode dne 1. 4. 2003 do dne 22. 7. 2023, kdy dosáhl důchodového věku, tj. 7 417 dní, tedy 20 let a několik měsíců k tomu. Taková doba pojištění mu však na získání (plného) starobního důchodu v ČR nestačí. Žalobce dosáhl důchodového věku po roce 2018, a proto mu podle § 29 odst. 1 písm. k) zákona o důchodovém pojištění mohl vzniknout nárok na plný starobní důchod v ČR, pouze pokud by získal dobu pojištění 35 let. Pro dovození vzniku nároku na starobní důchod proto bylo potřeba přihlédnout i k dobám důchodového pojištění získaným podle právních předpisů Ukrajiny, tj. i k dobám získaným do dne 1. 4. 2003. Způsob výpočtu výše dílčího starobního důchodu, který žalobci náleží v ČR za doby pojištění získané podle českých právních předpisů ode dne 1. 4. 2003, pak vyplývá z ustanovení čl. 15 Smlouvy. Soud tak uzavírá, že žalovaná v žalobcově případě správně aplikovala čl. 15 a čl. 39 odst. 4 Smlouvy, když doby pojištění získané před 1. 4. 2003 považovala za doby pojištění Ukrajiny, neboť v Ukrajině měl žalobce ke dni vstupu Smlouvy v platnost trvalý pobyt. Na výpočet výše dílčího českého starobního důchodu pak nemá vliv, že žalobce před vstupem Smlouvy v platnost přispíval pouze do sociálního systému ČR.

Závěr a náklady řízení

25. Vzhledem k tomu, že uplatněné žalobní body jsou nedůvodné a soud nezjistil žádné vady, k nimž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
26. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšná žalovaná nemá v souladu s § 60 odst. 2 s. ř. s. na náhradu nákladů řízení nárok. Soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 1. prosince 2025

Martina Kotouček Mikolášková v.r.
soudkyně